

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrť leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v stolnem
farovžu.

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Zmaga Slovencev pri volitvi v Mariboru 26. februarja.

Po končani volitvi pri skupnem obedu v Mariborski čitalnici je ves navdušen g. dr. Srnce svojo kratko pa krasno napitnico volilec na čast začel: moral bi imeti srce Slomšekovo in za sluge dr. Bleiweisa, če bi hotel denešnje volitvensko zmago z dovolj pristojnimi besedami slaviti... Živa resnica. Kajti čem večja ljubezen do mile slovenske domovine komu v zvestem srcu gori, čem več je storil in trpel za njeni blagostan in napredek, tem večje veselje, tem zgovorniša radost se mu mora vneti zaslišavšemu, da so pri volitvi za deželni zbor Štajerski v Mariboru po 10letnem trdem boju zopet prišli na vrh — Slovenci.

Nepričakovana volitev je na mnoge strani imenitna in pomenljiva. Nasprotniki nemškutarji so se zanašali na slovensko nesložnost in na naše domače prepire. Ali spodletelo jim je. Našli so nas nepričakovano zedinjene, složne, delavne in lepo uredjene, kakor še nikoli poprej. Zmaga je imenitna in pomenljiva prvič gledé naše katoliške cerkve. Propadli so namreč tisti, ki so večno volili znane jene nasprotnike, arestanta Brandstetterja in sedaj popolnem „šacanega“ Seidlna. Pomenljiv je izid volitve za Avstrijo. Ustavoverci so namreč zgubili zopet enega poslanca; svetu se je pokazalo, da hodi z ustavaštvom tudi pri nas rakovo ali „krahovo“ pot. Od končnega razpada ustavo-verske stranke pa pričakuje gotova večina avstrijskih narodov rešenje, davkeplačitelji pa boljše dni. Največji pomen pa ima Mariborska volitev za nas Slovence, ki smo si tukaj na meji Slavjanstva zopet priborili zgubljeni sedež med štajerskimi poslanci. Celih 10 let smo morali trpeti, da se je tujec „privandrani“ Nemeč in arestant Brandstetter bahal z našim poslanstvom. Štirikrat smo volili, štirikrat smo propadli. Nasprotniki so nas mislili za vselej pokopane, ali glejte! pri peti volitvi smo zmagali in iz desetletne politične smrti vstali k

novemu življenju. Priborili smo si zopet pravico, da imamo domačina kot zastopnika v deželnem zboru, in to pravico hočemo tem skrbniše varovati, čem več smo za njeno priboritev trpeli in prestali.

Slava in hvala vsem, ki so nam do te srečne volitve pomagali, posebno pa našim pridnim stanovitim slovenskim volilec in jihovemu izvoljencu dr. Radaju! Živili!

Mnogo naših prijateljev želi poizvedeti natančni imenik slovenskih in nemškutarskih volilcev. Tem željam ustrezemo v sledečih vrsticah. Volitev je bila javna in glasna!

Vseh volilcev je bilo navzočih 186; 9 jih je izostalo namreč: Tancer iz Studenic in Slatenšek iz Hrastovca v Slov. Bistriškem okraju; od sv. Lenarta so prišli vsi, iz Maribora je Wretzlijanec Poseh iz Rožpaha doma ostal; isto je storilo 6 narodnih mož: Šmirmaul Fridrih in Janez iz Jarenine, Kajbič iz Leitersberga, Pec iz Svičine, Trojner od sv. Jakopa in Karničnik iz Ruš. Da so ti izostali, to nas je osupnilo, pa nikakor ne splašilo. G. dr. Radaj je dobil v Mariborskem okraju še itak 43 glasov in Wretzlu pustil 54. Narodno so glasovali sledeči možje: Jože Ferk in Martin Lorber v št. Ilu, Miha Lešnik v Bistrici pri Lembahu, Martin Treplak v Bistrici pri Rušah, dr. Srnce za Kamco, Ant. Sagadin v Gorici, potem Sirk, Lorber, Kristl, Bauman in Kapun od sv. Jakopa, Sebast. Giter v Jelovcu, dr. Dominkuš za Ješence, Franc Dovnik v Karčovini, Jože Rečnik v Račah, Janez Robič v Lembahu, Peter Lorbek v Digošah, dr. Radaj za Frauheim, Jer. Koren v Loki, Dan. Ramuta pri sv. Martinu, Janez Koren v Morju, Jak. Kopše v Orehovivesi, Andr. Lobnik v Pohorju, Jože Vajngerl v Pesnici, potem dr. Rapoc, Velebil in Črnko od sv. Petra, Fr. Godec v Podovi, Jož. Hazel v Poličkivesi, Vehovar v Slivnici, Tolar in Pečar v Dupleku, Požarnik v Dragučovi, Alojz Vrečko v Oseku, Frline v Svičini, Jan. Zupančič v Vukovskemvrhu, Juri Srbinec, potem Hercog in Knuplič v Selnici pri Muri, Šiker v Selnici pri Dravi, Jug v Ciglencah, Jož. Glažer v Cmolniku in Anton Vajksl v Cvetkovcah. Ta je iz med vseh

najbolj poslednji volil oddavši 105. glas za dr. Radaja rekoč: jaz pa bodem volitev zavezal.

Nemškutarski volilci pa so bili: Pee in Stancer v Studencih, Ulj v Dobrenju, Dobaj, Smonig in Vračko pri sv. Jurju na Pesnici, Kramperger v Gradiški, Fras v Grušovi, Golob v Janživruhu, Kramperger v Kaniži, Sivšek in Marčič v Hočah, Skrbinec in Šiker v Krecenbahu, Hladej in Verdovnik pri sv. Križu, Vicman v Kumnu, Kožuh in Pošanko od sv. Kungote, Fras in Lopič v Leitersbergu, Kelner in Gasner pri sv. Lovrencu, Šiker pri sv. Marjeti, Finžger in Premzl pri sv. Marjeti na polju, Franc Golob učitelj pri sv. Miklavžu, Rath in Košir v Pekarjih, Šunko v Pivoli, Dobaj na Plaču, Povoden v Pobrežju, Andrej Stern v Rančah, poštar Weingerl, Malajnar v Rogozi, Kramperger v Rožpahu, Onič v Razvanju, Planišič in Rižnik v Rotenbergu, Wretzl in Lobnik v Radvanju, žl. Kriehuber za Skoke, Ilgo na Slemenu, Černe v Slatini, Forster v Slivnici, Strohmajer v Trestrnici, Pungerl v Valcu, Grašič v Bohovi, Gartner v Selnici, Haus v Cirbergu, Korman v Cinzatu in Hauptman v Cirknici, skupaj 54 glasov; sama stara Seidl-Brandstetterjeva garda, ki pa takrat ni zmagala, ker je premalo podpore dobila od Slov. Bistrice in sv. Lenarta; morala je enkrat propasti.

Slov. Bistriški okraj se je letos zdatno boljše, dal nam 24 narodnih in samo 18 nemškutarskih glasov, poprejšna leta bilo je ravno na opak. Narodni volilci so bili: Jak. Šorman od sv. Ane. Ta vrli mož je izmed vseh prvi volil in glasoval za dr. Radaja in tako vsem pogum naredil. Potem Šoster v Dežnem, Kapun v Freieimu, Mlaker v Hošnici, Šlamberger v Kalšah, Brumec in Miha Soršak v Črešnovcah, Golob v Žabnjaku, Rak v Laporju, Šust in Wenguš v Loznici, Pliberšek pri sv. Martinu, Kresnik v Ozlu, Žnidar v Pečkah, Spragar v Pletrežah, Ajd v Svečni, Horvat v Stattenbergu, Šunko v Stopnem, potem dr. Vošnjak, Dvoršek in Juhart za Tinje, Sagadin v Vrhovljah, Rahle v Cigelnici, skupaj 23 narodnjakov. Nemškutarski volilci so: Ant. Vrečko v Bukovec, Sternberger, Jer. Goričan v Gaberniku, Kandolini, Georg, Martin Koren v Kohlbergu, dva Grundnerja, Franc Skubic v Modražah, Gregor Dovnik v Novivesi, Jan. Pogorelec v Pokošah, potem Kugler, Schalk, Rudolf, Formaher, Ačko v Ritoznoju, Janez Lovrenčič v Šentovcu in Fil. Majan v Vojtini.

Najbolj narodno, slovenski so se skazali volilci št. Lenartskega okraja; od 47 glasov je Wrecl vjel komaj 8, katere so mu dali: mesar Sarnetz in pek Magdič (škoda, da je ta rodod Hrvat), Landergott, potem Anton Kosar v Porčiču, Franc Gosak v Partinji, Anton Golob v Ročici nek Matija Efferl in Franc Krajnc v Zimici. Tem 8 nasproti pa je stalo 39 čvrstih narodnjakov, zvestih Slovencev. Jihova imena so: Pravdič v Andrenjih, kaplan Jurčič, Rola v Porčiču, Efferl pri sv.

Trojici, Kurnik in Lorber v Gasteriji, kaplan Fideršek, Krampergar v Gočevi, Ornik in Drozg v Gorjanah, Šilec v Senarskem, Ahman v Jablancah Omulec pri sv. Antonu, Spindler v Ledineku, Rantaša v Malečniku, Šlauer v Tihovski vesi, Čuček v Oseku, Rotman v Partinji, Ornik v Rogoznici, Križan v Ročici, Šuman v Zamarkovi, Petek v Selcah, Golob v Smolincih, Šegula v Zupetincih, Pečovnik in Purgaj v Žerjavcih, Pehan v Žikarcih, Pečovnik v Šetarjevi, Fahrer v Šitancah, Čolnik v Drvanji, Donik v Tronkovi, Kocmut v Čagoni, Šalamun v Črmlenšaku, Rebernik in Brlič v Voličini, Krajnc v Bišu, Dobaja na Vrangji, Čolnik v Koreni in Fras v Cogetincih.

Naši nemškutarski nasprotniki so si mnogo prizadevali, da bi zmago na svojo stran potegnoli; ali takrat je bilo vse zastoj. Kakor se je nekdanj reklo: Saul jih je ubil 1000, a David 10.000, tako se je ob 11 uri v soboto 26. febr. po vsem Slovenskem in še dalej raznesel glas: Wretzl je ujel 81 glasov, dr. Radaj pa 105. Zivili Slovenci!

Gospodarske stvari.

Kedaj bi naj kobile žrebetovale?

Akoravno v razupiti dobi liberalnega gospodarstva in vsestranskega napredka v delanju lehkomišljenih pa tudi prisiljenih dolgov sedaj po mestih in trgih jemo slab pa tem bolj drag kruh in pijemo „zašnopsano“ vino za drage denarje, vendar ne zrnje, ne vino, ne živina nima prave cene. Ubogi kmetski človek bi naj vedno večje davke plačeval, svoje pridelke pa po vedno manjši ceni zapravljaj! Posebno občutljivo pada cena živini, edino konje zamoremo izvzeti. Dober konj še se vedno lahko proda za več ali manj dobre denarje. Vrh tega še se kaže, da utegne cena pri konjih poskočiti. Kajti sedanje predelovanje in pomnoženje naše artilerije z Uhacijevimi kanoni bo potrebovalo mnogo novih pa tudi še bolj močnih konjev. Konjerejstvo utegne tedaj še bolj imenitno in koristno postati.

Umni konjerejec na deželi gleda pred vsem na dvojno korist; prvič hoče svoje kobile kolikor mogoče koristno pri svojem gospodarstvu porabiti; drugič si prizadeva iz žrebet nekoliko haska pridobiti. To pa ni vselej lahka reč, posebno sedaj ne, ko naše kobile večjidel vse o najbolj neprilicnišem času svoja žrebeta rodijo. Dendenes namreč se to godi sploh meseca marca in aprila. To pa zato, ker so cesarski žrebeci na štacije razpostavljeni od 1. marca do 1. julija, da se tedaj večina žrebet izkoti meseca marca in aprila. Ali ravno ta 2 meseca sta za ovo opravilo na kmetih najbolj neprilicna. Kajti meseca marca in aprila se vrši jara setev in sadenje, to je čas, ob katerem je veliko dela in ob katerem kmet vprežno živino silno potrebuje; najmenjša zamuda stori že veliko

škodo. Marsikteri kmet pusti svojo kobilo brez žrebca rajše, kakor da bi sredi jare sejatve pogrešal jeno vprežno moč. Sicer zamore kmet, kateri razumeva opazno ravnati, ubrejene kobile precej blizu do poroda brez škode za zarod vpregati; vendar po porodu je kobili miru in počitka silno potrebno; in čeravno si je kobila že nekoliko pomagla, je še vendar jeno žrebe slabo in ne more za materjo po več ur po njivi gor in dol hoditi; zato se mora doma puščati, kobila pa k njemu goniti, da ga napoji, kar zopet mnogo neprilik in zamude dela. Resnično je tedaj: mesec marec in april sta najbolj neugodniši čas za žrebetovanje. Mnogo boljše za kmeta bi kazalo, če bi se zamoglo žrebetovanje preložiti na mesec februar; vendar to se ne da lahko doseči, zlasti pri tistih kobilah ne, katerih je bilo treba večkrat k žrebcu spravljati. Zato kažeta za žrebetovanje še najbolj pozimska meseca december in januar, čas obnega miru in odpočitka v naturi. Kmet bi potem takem s svojimi kobilami zamogel jesensko in nazimsko oratev lahko opraviti, jim ob času poroda potrebnega miru in počitka privoščiti in pri jari sejatvi jih zopet brez vseh neprilik vpregati.

Zato so pa društveniki daleč slavno znanega konjerejskega društva na Spod. Avstrijskem v Beču sklenoli poslati prošnjo do ministra za poljedelstvo, naj bi se zanaprej cesarski žrebci bolj zgodaj, namreč že s 1. februarjem začenši po dotičnih štacijah nastavljali. Iz prva se vé boče prekoristni nasvet veljavo dobivljal večjidel samo pri mladih kobilah; a s časom bo se tudi posrečilo pri starih posebno tistih, ki so leto poprej pozno žrebeta prinesle. Take kobile se namreč že meseca januarja zopet gonijo. Na Nemškem sedaj povsod na to delajo, da bi kobile svoja žrebeta že v decembru in januarju na svet spravljale.

„Wiener Landw. Zeitung.“

Gospod Adam Skrbina in jegovi sosedi.

IV. Kako oves sejati za zeleno krmo? Jaka Breko je bil tih želar. Marljivo je obdeloval svoje kakih 12 oralov veliko zemljišče. Imel je na njem majhen vinogradič, lep sadunosnik, spašnik in zraven gojzdiča same njive — brez travnika. Zeleno krmo je moral drago kupovati in daleč voziti. Zato je že davno želel kak travnik kupiti, pa se mu ni hotlo posrečiti. Sedaj poizvé, da namisli vrli graščinski oskrbnik g. Adam Skrbina prihodnjo nedeljo razlagati: kako bi si zamogli pomagati tisti posestniki, kateri travnikov pogrešajo. „Pasja noga, si misli Breko, to pa je navlašč za tebe“, in kakor si je Breko mislil, tako je tudi storil. Odšel je v nedeljo popoldne g. Skrbine poslušat.

Ta je začel: gospodar, ki ima dokaj njiv, pa malo ali nič travnika, mora zeleno krmo sejati, in sicer pred vsem deteljo in o tej imenitni reči bodem ob priložnosti obširno govoril. Denes hočem le razlagati, kako se oves seja za zeleno

krmo, klajo ali pičo. Večkrat se namreč zgodi, da detelja ne obrodi, kar gospodarja včasih v silne zadrege spravi. Temu se nekoliko v okom pride z ovseno zeleno krmo. Kdor pa tukaj modro ravnati hoče, ta se naj drži po sledečem nauku.

Prvič naj odbere primerno veliko njivo; naj jo razdeli na 3 kose ali predelke ter jih naj mogoče rano v spomladi z ovsom poseja. Prvi predelek se poseja najpoprej; 14 dni poznej drugi in 8 dni potem tretji. Vse zemljišče se naj z gnojnico dobro naškropi. Ako je gospodar zemlji poprej dobro pognojil, tem boljše je storil; vendar škropenja z gnojnico naj nikakor ne opusti. Jako dobro ravna, kdor oves pred sejanjem par ur v gnojnici namaka. Taki oves bo vrlo hitro in čudovito krepko pognal. Kmalu bo njiva stala polna mladega, gostega in visokega ovsu. Ta oves se mora sedaj pokositi preden začne izmetavati ali v klasje vhajati. Dobljena krma bo lepa in dobra, pa tudi nič menje nje ne bo, kakor one, ki se tedaj dobi, kekar detelja bogato obrodi. Če se je oves pokosil, kakor se je povedalo, pred izmetovanjem, potem bode izrastel kmalu drugi oves, kateri bo enako pokošen dal vsaj toliko, če ne več, zelene krme, kakor druga deteljina kositev.

Če se je drugi predelek njive posejal 14 dni za prvim, in tretji 8 dni za drugim, tedaj je gospodar z zeleno krmo preskrbljen za celo polletje.

Če gospodar ovsu primeša nekoliko deteljskega semena, potem se zamore zanašati še na tretjo kositev; in če že te ne doseže, pa si po detelji in močnem ovsenem strnišču nadomesti in prihrani dobro enkratno gnojitev. Sosed Janko Hiter je lani samo enkrat kosil in s prvim košenjem skozi 4 tedne dobro polagal 16 glavam živine. Na dalje se pri bohotni in močni rasti ovsu ni bati nobenega plevela na njivi in ostalo debelo ovseno strnišče služi za izvrsten gnoj; tudi bohotna rast njive blizo tako ne zdela in ne oslabi, kakor se navadno misli; razun tega še stoji zemlja precej časa pod dobro senco in se ne bo lahko vsušila. Nekateri škropijo z gnojnico tudi po prvi kositvi. To ima dobre nasledke: mladi oves požene še bolj pohotno, strnišče postane debelejše in daja še bolj izvrsten gnoj. Na jesen se zamore v tako njivo vsejati: rž ali pšenica z najboljšim uspehom. Mladi pokošeni oves se zamore tudi posušiti in daja na zimo vrlo dobro krmo, ki ne zaostaja veliko za najboljšim senom; le škoda, da naši kmetovalci še malo marajo za sejanje take dobre živinske krme ali klaje!

Troje sort posebne priporočbe vrednega sadja.

M. Ko dognana resnica sme veljati, da bode le tisti sadjerejec od svojih sadunosnih dreves največji dobiček dosegel, kateri si je take sorte nasadil, ki so kraju in vremenu primerne in ki obilno lepega za izvažanje primerne sadja rodijo.

Pa gotovo jih je med sadjerejci malo, ki bi jedino le na ta dobiček gledali, ampak skoraj vsak med

Dopisi.

njimi želi tudi kaj posebno dobrega, kako sladčico za se in za svoje znance in prijatelje vzrediti. In zato ima skoraj vsak kateri prostorček v svojem vrtu za take posebnosti in sladčice odločen. In za take namene se sledeče sorte priporočajo.

Prva je gruška, kateri so dali mogočno doneče ime: „Slava sadjereje.“ In po pravici je tega imena iz mnogo ozirov vredna. Sad ni le velik in lep, ampak tudi dober. Ta gruška je jedna jesenskih maslenk in spominja po okusu in sočnosti na Diolovo maslenko. Na kutino cepljena, sicer presajenja ne prenaša dobro; pa na svojem prostoru puščena ali pa v drevesnici na kutino ali pa na gruševi divjak cepljena, tako močno in bogotno raste, da je še posebej zaznamovati ni treba. Od daleč jo je že od drugih dreves ločiti, in brž v prvem letu je že sadnih mladik vsa polna. Kar se njene rodovitosti tiče, more se z maslenko Napoleonko meriti, o kateri je namreč znano, da same rodovitosti omaga, ako se pridno ne porezuje.

Druga sorta grušek je Preulova kolmar-ka, tudi kakor prva še vse premalo znana in razširjena. Težko je jo kde najti v naših vrtih ali na naših trgih in vendar je prava sladčica.

Sad je precej velik, svitlozelen in plošnat, kakor bergamotne sorte. Ima prav tenko lupino, in precej dolg, tenek sred globoke zareze v sadu sedeč recelj. Zori blizo konec septembra in kakor hitro se koža v rumenkasto prelivati začne, se mora potrgati in v 2—3 dneh povžiti predno mehka in močnata postane, sicer ni več v svoji največji dobroti. Njeno meso je aromatično, belo in plivko, t. j. se kakor maslo v ustih razpusti in po mislih skušenih sadjerejev in vrtnarjev ta gruška med ranimi jesenskimi gruskami zvonce nosi. Ni z vsakim prostorom zadovoljna in zahteva veliko skrbi pa vendar obilno ne rodi. Ali človek se mora pa pri tem, kar je najboljšje, tudi z malim zadovoljiti.

Tretja sorta je Holandska zlata kraljičina. Med vsemi jabelčnimi sortami je ta najnježnejša in najboljša. Spada med debelejšje sorte in je bolj na visoko, kakor na plošnato stran in ima lepo, pravilno podobo. Njena lepa zelena barva pri dozorenju na solnčni strani nekoliko zarujeva in zarudeva. Dozori okoli srede oktobra in je sred do konec decembra najbolja za jed. Na hladnem proti zraku zaprtem prostoru se drži tudi do februarja. Njena lupina je tenka, meso nježno in dišeče, sočno in prijetno kislo.

Vrh tega je to drevo še prav rodovitno, se more tedaj to jabelko imenovati pravo mojstersko delo sadjereje.

V Celju meseca februarja 1876.

J. M. Wokaun.

Sejmovi na Štajerskem. 8. marca v Pilštanju, 10. marca v Kapeli, v Nemškem Landsbergu, v Dolu, v Strassu, v Kostrivnici in pri sv. Jurju pod Tabrom. 11. marca pri sv. Magdaleni.

Iz Maribora. (Volitev — tepež). Vže na predvečer pred volitvijo se je v Mariborski čitalnici zbralo 63 volilnih mož, večjidel od sv. Lenarta in od Slov. Bistrice. Navzoče so nagovorili gg. dr. Radaj, dr. Srnec in g. Vekoslav Rajč y jako čvrsti besedi. Mnogo razveselil nas je g. Jakob Pečovnik, ki je poročal, kako je Wretzl pri sv. Lenartu bil volilcev iskat, pa ni našel nobene razve Pečovnika; jegovi pajdaši so si morali dolgi čas naganjati s tem, da so pri Sarnecu „kreucjali“. Tudi pri „Stadt Wien“, je rekel g. Pečovnik, je našel samo Wreclna z 2 volilcema. Na dan volitve se je večina Slovencev zbrala v čitalnici, drugi pa so pri „Stadt Triest“ čakali blizo Wreclijancev, ki so se pri mesarju Lorberju zbirali. Držali so se ti iz prva precej žalostni in obrazi so se jim nekoliko zjasnili, ko se je v 25 kočijah ravno toliko volilcev z muziko pripeljalo od Wreclnove hiše v Radvanju. Tudi enemu naših volilcev je sedaj začelo srce v hlače lesti. Tožiti je začel: jojmene, koliko jih je, sami gospodi — zgubljeni smo. „Tiho“, ga posvari šaljivi sosed, „ali ne vidiš, da sedi v vsaki kobači samo po eden kokot?“ Volilci so se začeli smejeti in postali so zopet boljše volje. Na volišče so Slovenci prvi stopili in sicer v ogromni večini, tako da so se nemškutarji osupnjeni postavili na drugo stran. Med tem je prišel eden naših volilcev, kojega so poprej nemčurji lovili in mu po sili zelene trake z Wreclnovim imenom na suktno pripneli. Na volišču pa se je dobro postavil na slovensko stran. Sedaj mu migne poštar Weingerl rekoč: ti nisi na pravem mestu, ne vidiš zelenih trakov? Volivec pa mu zdražen zavrne: oh, jaz sem že na pravem mestu, pa ti trakovi niso na pravem mestu — in pri tej priči strga trake in jih požene z onimi vred, koje so mu mesarja Lorberja hčeri v žepe natlačile, tje na tla pred začudenega Weingerla. Volitev se je začela. Okrajni glavar g. Seeder je štel slovenske volilce do 95. številke in brž je razsodil: Slovenci volijo v volilni odbor 4 odbornike. Za Wreclijance se nihče ni zmenil, ti so stali in tiho djali. Slovenci so izvolili v odbor: dr. Dominkuša, dr. Srneca, g. Jak. Pečovnika in g. J. Mlakarja. Glavar je pozval v odbor g. Dom. Čolnika, Forsterja in Formaherja. Dr. Dominkuš je postal predsednik in dr. Srnec zapisnikar. Volitev sama se je hitro vršila, med kateroj je Wrecl hudo sopihal in se močno potil. Dr. Radaj je za Framsko srenjo sebe volil. Zato je poznej Wrecl rekel: mein Kollege hat die Stimme sich gegeben, darum wähle auch ich mir. Vse se je smejalo tolikemu govorniškemu kozlu, kojega je Wrecl tukaj vstrelil. Komaj je bil oddan 105. glas za dr. Radaja, že so bili Wreclijanci kakor tepena vojska na pobegu. Mnogo časa poznej so zapustili Slovenci slavno volišče in se podali v procesiji v čitalnico. Naprej so šli godci in dva

kmeta sta nosila, prvi slovensko, drugi cesarsko zastavo. Prišedši na mestni veliki trg so zmagonosni volilci zagnali veseli glas: živili Slovenci! V čitalnici je bil skupni obed; g. poslanec dr. Radaj je sedel na sredi med kmetskim volilcem in duhovnikom. Vršile so se lepe napitnice, živahni nagovori od dr. Radaja, dr. Srneca, dr. Vošnjaka, dr. Dominkuša, prof. Valenčaka, Dom. Čolnika in Vekoslava Rajča. Ob dveh bilo je vse pri kraju. Volilci so se hitro napotili vsaki na svoj dom. Sploh vsa volitev se je vršila izgledno v lepem redu.

Wrecl je najel 3 bande muzikašev, pripravil veliko pojedino v kazini, pri Lorberju in doma — pa jegovim volilcem ni hotlo prav dišati. Tudi možnarjev je bilo po vsej okolici nastavljenih — celo v Kamci. Pa vse je tiho ostalo, ker je Wrecl propal. Muzikaši so ga baje hotli tolažiti in mu zagodili cesarsko pesem. Ali je kaj pomagalo ali ne, tega nismo izvedeli, pač pa je se nam poročalo o izreku nekega burklježa, ki je djal: Wreclnu bi sedaj najbolj kazalo zakrožiti znano pesem: o du mein lieber Augustin . . . s' Geld ist hin, alles ist hin.

Nepričakovani izid volitve je tudi Mariborske prebivalce iznemiril. Začelo se je prepirati in kregati zlasti tam, kder so se Wreclnovi volilci še potikali. Zato se je prigodilo, da se je unel prepir in tepež, ko so nekateri Mariborski Slovenci mimo Lorberjeve krčme šli. Sedaj planejo Šalk, oba Lorberja, Repnik in drugi iz hiše nad Slovence, jih zapodijo v pobeg in udarijo za njimi v Cizerlovo krčmo, kamor so se oni mislili skriti. In sedaj se je začel hud tepež, s katerim bo imela sodnija opraviti.

Iz Mozirja. („Gornjesavinjska posojilnica.“) V nedeljo 20 t. m. je sklical predsednik „gornjesavinjske posojilnice“ g. Janez Lipold generalno sejo v Mozirje, pri kateri se je mej drugim prečital račun posojilničnega delovanja. — Društvo šteje 32 udov, kateri so vložili vsak po 30 gld. Znesek znaša 910 gld. — Društvo je začelo 20. junija l. 1875 delovati. Bilanca kaže koncem leta 1875: aktive 10.906 gld., pasive pak 10.706 gld., ostane tedaj še 200 gld., kateri se smatrajo za rezervni fond. Delovalo je društvo v 6 mesecih in 10 dnevih z 54.653 gld. 90 kr. — V seji so bili vsi računi odobreni in vršila se je na to nova volitev v ravnateljstvo. Jednoglasno so bili voljeni prejšnji gospodje in sicer: gg. Janez Lipold za ravnatelja, Ant. Goričar za denarničarja, Janez Tribuč za perovodjo in gospoda Josip Lipold in Anton Turnšek za pregledovalca računov. — Društvo je tedaj v polletnem delovanju prav dobro delovalo in občna hvala gre p. n. ravnateljstvu za brezplačni trud. Da se je pa ta dobrotljivi zavod v Mozirju osnoval, imamo se zahvaliti našemu državnemu in deželnemu poslancu g. dr. Josipu Vošnjaku, kateri je prvi misel sprožil in tudi pod lastnim predsedništvom društvo snoval. Ob enem pa gre prisrčna zahvala g. Janezu Lipoldu, rav-

natelju društva, kateri je blagovolil reč v roke vzeti, in tako taktno — moramo reči — izvrstno delovanje vodil. Da zaslužita tudi gg. A. Goričar in J. Tribuč vso hvalo je razumno; kajti za delovanje ne zadostuje le glava, ampak morajo biti tudi roke. Tedaj lepa hvala tudi gg. adjutantoma! — Slovenci! Snujte si jednaka društva povsod, kjer je mogoče; vsaj ne delate „sami za se“ ampak za naš ubogi slovenski narod, kateri vam bode vedno hvaležen. Bog i sreča junačka!

Mozirski.

Od sv. Marjete pri Pesnici. (Pobalinska divjost.) V nedeljo 20. t. m. se več razuzdanih pobalinov zbere, ter mesto službe božje od jutra do večera okoli po krčmah popivajo in razsajajo; najdejo se namreč tudi taki brezvestni krčmarji, ki še celo med službo božjo pijancem natakajo, da le denar dobijo. Na večer vsi pijani in razdivjani pobalini sklenejo nekoga natepsti ali celo ubiti; k nesreči jim pride neki mirno domu grédoči kmet v roke; divjaki ga napadejo, na tla vržejo in z nogami po njem teptajo, da mu rebro zlomijo, in eden ga začne z dolgim nožem dregati, da revež glasno upije in usmiljenja prosi; na ta krič prihitijo nekteri ljudje in reveža obranijo. Drugi dan pridejo žandarji iz Jarenine ter hudodelnike poberejo in na dolgi verigi skupaj vklenjene v Maribor ženejo. — Ni ga več straha božjega med ljudmi, pa tudi ni več varnosti in reda. Oni pobalini so večjidel sinovi takih starišev, katerim je bilo malo mar, kamo so jihovi sini zahajali, ali kaj so počenjali: zatorej so si pa tudi hudodelnike izredili, kateri so že zgodaj dozoreli — za ječo.

Izpod Pohorja. (Naši volilci) so šli 26. febr. v boj, v hud boj, ne z orožjem v roki, da bi prelivali kri, temuč s trdnim prepričanjem v srcu, da se morajo potegniti za resnico. Mi, ki smo doma ostali, ozirali smo se trepetajočim srcem za njimi, boječi se, da bi v zadnjem trenutku ne omahovali, kakor se je to že večkrat zgodilo. Toliko večjo radost smo občutili, ko so nam prinesli novico, da je zmaga na naši slovenski strani. Sicer tudi zdaj ni manjkalo izdajalcev, ki so se od sovražnika dali zapeljati, pa kaj jim to pomaga — pri vseh poštenih zgubili so spoštovanje in zaupanje. Slovenski korenjaki pa, ki so glasovali za svojega rojaka, postavili si so časten spomin, spomin, ki jih bo še mnoga leta slavil.

Žalibože da je v naši okolici le malo takih možev; toliko večje spoštovanje toraj onim, ki so rešili čast našega okraja. Med temi je tudi Selnški župan Fr. Šiker, ki še nikdar ni bil volilec, ki toraj tudi ni zakrivil sramote, katero so si Slovenci v poprejšnih letih na vrat nakopali, ki je sedaj prvokrat pokazal, da je mož, blagega, poštenega, hrabrega sreča, in pa zdravega razuma, ki sam vé, kaj je prav, ter se ne da od nikogar voditi. Vsi njegovi tovariši so šli v zanjke sovražnikove, on pa je trdno stal, kakor skala v sredi burnega morja. Vso prizadevanje nasprotnikov, obrekovanje

grdenje, zabavljanje, hudovanje, zaničevanje bilo je — bob ob steno. Mož je ostal, dasi sam, neomahljiv. S tem si je pa tudi pridobil zahvalo in čislanje vseh poštenih, ki je gotovo več vredno kakor hudobne, izmišljene zabavljivke nekaterih nespametnih kričočev!

Slava takemu moževi!

Od Pesnice. (Nekaj v volitvah.) Silno nas je razveselil in mislim tudi vse druge poštene Slovence, izid volitve v deželni zbor, pri kateri je naš vrli rojak in prijatelj g. dr. Franz Radaj zoper nemčurja Wretzl-na zmagal; nadejamo se, da smo si zbrali moža prebrisane glave in poštenega srca.

Ova zmaga je seosebno za nas Mariborske Slovence važna in veliko pomenljiva, ker smo ž njo starega sovražnika Wretzl-na in jegove tovariše v prah podrli, drugič tudi zato, ker med nami vtrduje in širi složnost in edinost, ktera nam je zdaj do zmage pomagala in s katero, ako Bog da, bomo tudi pri prihodnjih volitvah enako zmagali.

Z veselimi obrazi so prišli v soboto 26. t. m. po dokončani volitvi pošteni slovenski volilci domu, ali s strašno z dolgimi nosi so priropotali naši odpadniki in Judeži nazaj, kakoršnih smo tudi tukaj nekterih imeli.

Pri sv. Marjeti na Pesnici, kakor smo slišali je baje neki kmet z imenom Matija Vraz, ki je Wretzl-na zagledavši, iz samega strahu njemu dal glas, dasiravno je poprej pravil, da Wretzl-na nikdar volil ne bo! Enako je tudi nek Jožef Schiker v sam rad za Wretzl-na glasoval in s tem pokazal, kakšen ptič da je. Jegov oče je svoje dni kakti volilec Seidl-nu dal svoj glas, jegov sin pa Seidl-novemu prijatelju Wretzl-nu. Kakor stara ptica poje, uči tudi mlade svoje. Takih ptičkov prihodnjič več ne volimo, ki našega zaupanja vredni niso.

Iz Slov. Bistrice. (Skazali ste se volilci) zopet enkrat zavedni boritelji, da ste si izvolili v mnogih rečeh zmožnega in previdnega gosp. dr. Radaja, c. kr. notarja in velikega posestnika, kateri je pošten, čvrst, učen in premožen; in zato sposoben za boritelja za našo boljšo prihodnost, tako — kakor dobro znani stari poslanec gospod Miha Herman.

Omenjam tudi, da smo videli starčeka Wretzl-na, pa soditi mu je bilo da on še ni zmožen za paternošter, da bi ž njim sv. roženkranc pomolil; pa še menj za butaro poslanstva zavolj zmedene politike in temnih paragrafov postav, kterim so še visoko učeni in bistrourni dohtarji komaj kos; mislim, da še toliko menj že starikasti „paverski kmet“ Miha Wretzel.

Omenim tudi, da se je 26. febr. hotel skazati stari Wretzel „oteca ubogih“ ali prav za prav očeta piva. Videli smo Wretzl-novega hlapca z klusama in dvema zastavama in na srednjem vozu precej pivarskih sodičev. Pa kar smo videli, ni drugega dobrega dela Wretzl doživel s to postrežbo, kakor da so se nekateri debeli trebušniki proti

nam široko režali, pesti kazali, trebuhe stresali zato, da jim ni preveč obilo popito pivo po trebuih presedalo. Dosti za zdaj; samo to še opominjam, bodimo vselej: „Vsi za ednega, eden za vse i. t. d.“

Všečno bi bilo kmetom, da bi se o priličnem času*) potrudili novi g. poslanec poslušat kmetov, da bi jim ti potožili svoje potrebe, za ktere bi se naj naš novi gospod poslanec borili, kakor dela poslanec g. M. Herman.

Iz Lokovic pri Šoštanju. (Nesreča po snegu.) Lanski sneg je po sadunosnikih in gošah veliko škode napravil, pa toliko nesreč vendar ni zakrivil, kakor letošnji, ki je pa tudi polovico debeleji bil.

Uni teden je šel mladi, še le 2 leti oženjeni kmet D. k svoji kleti, iz strehe sneg izkopavat, ko je delo dovršil, je mislil iz strehe na sneg skočiti; k nesreči pa prileti ravno na špičast kol, in se nasadi na njega, koji se mu je za eno obilno ped globoko v meso vdrl, in prelomil; še ni teden pretekkel, kar je bil ranjen; pa so ga že pokopali.

Blizo Šoštanja je tudi staro, tako zvano „Jurkevo cigelnico“ podrlo; dekla je pod streho ravno krmo za kravo rezala in je bila pri priči mrtva.

V Šoštanju na sredi trga je tudi eni hiši streho polomilo, ktera pa je tudi poloma res potrebna bila.

Letošnji pust bil je dolg, pa še skoro prekratek, dosti deklet se je v naši fari poomozilo, pa vendar še je marsiktera ljubezni potrebna milo vzdihnila, kakor stara pesem pravi: „Prišel je strašni pustni dan, — In zaprl vse ženine nam! Če Vam je ljubo, še pa drugikrat kaj!**)“

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Deželni zbor Štajerski začne 7. marca zborovati in bo na mesto Brandstetterja v njem sedel novi izvoljeni slovenski poslanec dr. Radaj. — Državni zbor dela v silni naglici, da bi do 4. marca zgotovil najvažnije predloge zlasti da nam naloži novi dolg z zlatimi obresti. Ni dvomiti, da bo predlog sprejet, vsaj o ustavoverni poslanci sprejeli tudi kupčijsko pogodbo z Romunskim, čeravno vsi sprevidijo, da bo nam strašno na škodo. Naše blago bo moralo 20% colnine plačati romunsko zrnje se pa bo vvažalo — brez vsakega cola. Cena našemu zrnju bo še bolj padla. Čehe mučijo z večnimi volitvami; vsako leto volijo skozi 9 let po dvakrat; toda Čehi volijo vedno stare poslance in jim nalagajo, da ne smejo ne v deželni pa ne v državni zbor, dokler se sedanji volilni red ne prenaredi in česki deželi ne priznajo jene stare pravice. Kolike da jih stane tako vo-

*) V posebnih krajih kakor v Mariboru v št. Lenartu, v Slov. Bistrici itd.

**) Lepo prosimo! Ured.

lilno mučenje, to si lahko vsak domisli, ker so c. k. komisarji samo pri naši poslednji volitvi v Mariboru na dnu (diaten) zaslužili više 300 fl. — Železnico iz Sp. Drauburga bodo gotovo stavili, od Celja v Drauburg pa ne; prvo je namreč državni zbor sklenol, poslednjo pa zavrge, čeravno so se za njo potegovali dr. Vošnjak, dr. Duhač in Forregger. — Mesta, trgi, vasi in posestva ob velikih rekah na Avstrijskem in Ogerskem so silno trpela od strašne vode. V Budapeštu je se pogreznolo mnogo hiš, 12.000 ljudi je brez strehe, nesreča je velika; svitli cesar so ubogim darovali 15.000 in svitla cesarica 10.000 fl. Na mesto Deaka so Magjari za poslanca izvolili odpadnika mešnika Horvata, ki živi v divjem zakonu in je bil l. 1848 od puntarskega ministra za škofa imenovan, pa papež ga niso nikdar potrdili in tudi ni bil nikdar za škofa posvečen, pač pa l. 1848 na vislice obsojen. Sramota za Magjare.

Vnanje države. Na Španskem je hotel kralj Karlos ustanoviti pravo krščansko, katoliško državo in se je 5 let bojeval. Toda jegov nasprotnik kralj Alfonz se je zvezal s liberalci in frajmaurerji, s Bismarkom in francoskim ministrom Decaees-om in je pretečeni teden Karlosovo vojsko stisnil in premagal. Karlos je moral iz dežele bežati. Kristijani v Hercegovini so Turke pri Vlasojevičih slavno premagali!

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XXVII. Če se kje sme reči, da je tekla kri v potokih, se sme to trditi od kolisejuma. Po razdjanju Jeruzalemskega mesta so bili v sužanstvo odgnani Judje obsojeni na zidanje groznega poslopja. Piše se, da pri delu niso smeli ne besedice govoriti, in da jih je pod težo velikega trpljenja 12.000 obnemoglo. Nadzornik in voditelj pri stavbi je bil nek Gaudencij. Za plačilo ga je cesar Vespasijan dal tukaj prvega umoriti. On, ki je postavil kolisejum, je moral prvi pokusiti, zakaj ga je stavil. Začelo se je potem nemilo mesarjenje. Divjad se je hujskala na nedolžne ljudi; klanju in moritvam ni bilo ne konca ne kraja. Zlasti si je tukaj neštevilna množina zvestih Kristijanov zaslužila nebeški venec mučnikov, ki so dali življenje za sveto vero. Sv. škof Ignacij je bil iz jutrovega sem prigan, in od divje zverine raztrgan. Sv. Eustahij, jegova žena Theopista, in njuna sina Agapit in Theopist so bili tukaj pred zverino vrženi; hlevi z železnimi vratami so se odprli, zvrjad jih je naskočila in raztrgala, včasih pa se tudi pred noge svetnikov, kakor ovca pohlevno vrgla. Zastradana zverina se je mnogokrat pokazala menj krvoželjna, kakor neverška ajdovska druhal. Edinemu Bogu in angelom jegovim je znano, koliko krščanske krvi da se je tukaj prelilo? Po pravici so smeli reči Pij IX.:

Kdor želi svetinj, naj pobere drobtinico zemlje na tleh v kolisejumu; pomočena je s krvjo neštevilnih svetnikov.*)

Cesar Konstantin je sicer ljudimorstvo zastavil in prepovedal, vendar boritve med ljudmi, in vojskovanje zverine med seboj še je ostalo. Na začetku 5stoletja najdemo poslednjega mučenika, ki je s svojo smrtjo tukaj sklenil prelivanje človeške krvi. Bil je sv. Almahij. Sv. menih je iz jutrovih dežel priromal v Rim. Tukaj naleti na grozno razveseljevanje v kolisejumu; srčno stopi med borivce in neprestrašen pokrega pagansko grdo šego. Navzočega glavarja Alipija zgrabi huda jeza, ter zapové borivcem, prepobditi ga. Zdaj je cesar Honorij poojstril prepoved boritvij med ljudmi; med zverinami pa je še ostala poprejšna navada do 6. stoletja.

Sv. Avgustin sam omeni te grozovitne igre. Po svojem čudovitem spokorjenju je prišel v Rim in jegovi prijatelji in znanci so ga neprenehoma nadlegovali, naj gre enkrat z njimi na gledišče v kolisejum. Da jihovej sitnosti zadovolji, gre nekega dne z njimi pa sklene očes ne odpreti, dokler bo trajala predstava. In tako je storil; bil je sicer navzoči, pa videl ni ničesar. Na koncu, ko so gledalci zagnali strašen vrisk in ploskanje premagavcu, je v naglici vrgel pogled na kazališče, in zdajci, piše sam, se je vzbudila prejšna mesena strast in grešni počutki v njegovem srcu. — Kdor preblizo ognja hodi, ta se opeče.

Nikjer v Rimu se človek ajdovske strašne grozovitosti tako živo ne spominja, kakor v kolisejumu. Meni, da vidi, kako vlečejo nedolžne žrtve na krvavo morišče; zdi se mu, da sliši mile besede, s kterimi so gredé mimo cesarja v gledišču ga morali pozdravljati: Caesar! morituri te salulant — cesar, umirajoči te pozdravljajo — ušesom se dozdeva, da slišijo rujojenje divjih zverin in milo upitje Kristijanov, katere neusmiljeno davijo in trgajo.

Nekdaj, ko je nehalo prelivanje krvi, je bila na strani proti Lateranu v kolisejumu cerkvice postavljena; pozneje pa še 14 kapelic z sv. križevim potom. Na sredino, kjer je križ stal, so neverniki pred začetkom igre prenesljiv altar postavljali in bogu Jupiterju človeka darovali. Vestaline — ajdovske device — so dale potem znamenje, da se naj začnejo igre; na koncu so med zmagavce razdelivale darila. (Nastavek prih.)

Smešničar 10. Nek kmet je prišel v uradnijo ali kancelijo. Tukaj so ga začeli nekateri z jeziki pikati. Eden mu naposled veli, naj si vsede, čeravno, v sobi ni bilo ne klopi ne stola. Kmet pa nekoliko pokašla in reče: tukaj v tej kanceliji je ravno tako, kakor pri meni doma v mojem škednju: ni stoleca, ne klopi, dovolj pa — cepcev.

*) Prvotna tla so zdaj za črevelj visoko z drugo prstjo posipana. Pi s.

Razne stvari.

(Milodari za hercegovinske in bosenske rodbine.) Odposlali smo zopet 50 fl. v Ljubljano. Ostalo je 29 fl. 10 kr. Darovanih smo sprejeli 9 fl. od č. g. Drag. Hajseka, župnika v Dobrni.

(Iz Iljašovec) poizvemo, da sta se 25. febr. dva delavca pri mlinih na Muri utopila; Marinič in Juranovič; prihodnjic več!

(Od sv. Lovrenca v puščavi) se nam piše, da je 27. febr. tamošnjemu že 62 let staremu cestnikarju strešni cegel tako nesrečno na glavo priletel, da ga je ubil.

(Nesrečna vožnja) 22. febr. je Jožef Horvat iz Višnic na stezi od sv. Florijana peljal štrtinjak vina; sod se nanj prehitil in ga k priči ubije.

(Miha Berdnik) pri sv. Jungerti na Pohorju je svojega mlajšega brata ubil, ko je ta k poroki šel. Morilec se je sam sodniji izročil.

(V Právali) se je odtrgal plaz snega in 16 letno deklico usmrtil.

(Most črez Savo) med Sevnico na Štajerskem in med graščino Tarške vasi na Kranjskem se tako pridno izdeluje, da utegne, če dela ne bodo motile povodnji, do konca tega leta dodelan biti. Most bo lesen, 132 metrov dolg in 6 metrov širok, na 10 kozah; stal bo okoli 37.000 gold. Podvzetniki so: baron Mayer-Melnhof, posestnik Boštanjске graščine na Dolenskem, gospod Alojzij Lenček v Blanci, civilni inženir Anton Smrekar v Sevnici in pa delniška družba.

(V Mariborski čitalnici) bode v nedeljo 5. t. m. ob dveh p. p. dne izredni občni zbor, da se izvoli nov odbornik na mesto iz Maribora odšedšega g. Šmidingerja. Vsi članovi so uljudno povabljeni; naj gotovo pridejo! Odbor.

(Č. g. Gospodarič), dekan in župnik pri št. Ilu stopi v pokoj!

(Spremembe v Lavantinski škofiji). Umrl je 23. t. m. č. g. Andrej Stvarnik, župnik v Gomilski, star 69 let. — Za provizorja v Gomilsko pride č. g. Koren Mat. mlj. — Fara Gomilska je do 8. aprila razpisana; — in ena kaplanija v Brašlovcah ostane začasno izpraznjena. — Umrl je 27. t. m. č. g. Ivan Kunej kn. šk. duh. svetovalec in župnik v Čadramu, star 67 let. Faro bo ob. enem oskrboval ondotni kaplan č. g. A. Šlander. Razpisan je Čadram do 11. aprila. — Zavoljo bolezni č. g. J. Marinke župnika v Dobjem, pride tje za oskrbovalnega kaplana č. g. J. Muha, in kaplanija v Galiciji ostane začasno izpraznjena.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali č. gg. Mikuš, Martinko, Kolarič, Ribar, Kertna in Jaric Aut. po 11 gl.

(Dražbe.) 3. marca Fr. Grašič v Razvanju. 4. marca Karl Lorber v Gačniku. 6. marca Helena Jus v Nadolah, Martin Črnelič v Pišecah. 7. marca Blaž Krvišek v Sromljah, Jož Molar v Pohanci. 8. marca Ant. Lipovšek v Medved selu (2), Jožefa Urban v Vuhredu, Medvedova zapuščina v Brežicah. 9. marca Jernej Robnik (3), Miha Supan (3), Jan. Friedrich (3). 10. marca Urban Mihelič v Kapli 4175 fl., V. Kos v Lembergu, Marija Marš v Lešju, Anton Novak 355 fl., Franc Berdenik v Dkelcih 4000 fl., Kašpar Žnidar 360 fl., Kašp. Goričan v Stopercih in Fil. Vindiš 1550 fl. (2).

Listič uredništva: Dopisi iz Koroškega in od sv. Lenarta prihodnjic. — Br. v Babineh in F. M. v Zbelovem: take reči se dajajo kot inserat v oglasnik! J. W? v Zamajcih in dopisnik pri sv. Lovrencu v Slov. gor. kdo sta? Brezimenih poročil ne sprejemamo! G. St. v B. smo prejeli!

Tržna cena preteklega tedna po Hektolitrih. (1 Hl. = 1⁶³/₁₀₀ vag.)

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tursišca		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor . . .	8	10	6	70	—	—	—	—	4	70	—	—	4	70
Ptuj	8	—	6	40	4	80	1	80	4	60	4	40	5	50
Vozenica . . .	6	—	4	50	2	20	3	50	3	50	—	—	—	—
Gradec	10	41	—	—	3	—	3	72	4	40	—	—	6	60
Celovec	8	70	6	40	4	65	3	20	3	82	—	—	3	89
Ljubljana . . .	8	30	5	80	4	—	3	50	4	80	3	70	5	40
Varaždin . . .	7	75	5	50	—	—	—	—	4	16	—	—	4	18
Velenje	9	36	6	92	6	50	4	20	4	88	—	—	6	90
Dunaj	10	—	8	—	10	—	4	35	5	57	—	—	—	—
Pešt	10	15	7	55	—	—	8	30	4	80	—	—	—	—

V Mariboru. Krompir fl. 2.60 kr. Hl. — fažol 14 leča 30, grah 28 kr. Kg. — Pšeno 10 kr. liter. — Pšenični gres 26. prednja moka 20, srednja 15, polentna moka 12 kr. Kg. — Kravje maslo fl. 1.10, svinjsko maslo 82 slanina frišna 60, slanina prevojena 90 kr., puter fl. 1.10 kg. Jajca 2 za 5 kr. — Govedina 44, teletina 49, svinjetina mlada 49 kr. Kg. — Mleko frišno 12, posneto 10 kr. liter. — Drva trda fl. 4.30, mehka 3 fl. Kbmt. — Ogelje trdo. fl. 1.—, mehko 60 kr. Hl. — Seno fl. 2.60, slama fl.—. — stelja fl. 2.40 kr. za 100 Kg.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 68.10 — Srebrna renta 72.70 — 1860-letno državno posojila 111 — Akcije narodne banke 836 — Kreditne akcije 173 — Napoleon 9.19 — Ces. kr. cekini 5.39 — Srebro 103.40

Loterijsne številke:

V Trstu 26. februarja 1876: 73 45 71 90 85
V Lincu " " 57 73 67 33 2

Prihodnje srečkanje: 11. marca 1876.

Oglasnik, priloga k šte. 10. „Slov. Gosp.“

Javna prošnja.

Podpisani biva že 30 let v Mariboru in se je živel s vbiranjem klavirov; 16 let je bil tudi pomočni organist pri stolni cerkvi; toda vsled nesrečne bolezni na očesih zgubil je službo in ves zaslužek tako da je sedaj v največji revšini in milo prosi za pomoč ali vsaj za — delo!

Jožef Salb,
v Manihovej hiši na stolnem trgu.

Fant

1—3

slovenskega jezika zmožen se takoj vzeme v poduk v tkaninski štacuni gospoda **Janeza Merio-ta** v Mariboru.

Poslano.

V šte. 8 „Slov. Gospodarja“ me razglša nek dopisnik od sv. Lenarta v Slov. goricah za nasprotnika in rogovileža zoper zmago Slovencev pri volitvi za deželni zbor 29. febr. v Mariboru. Temu moram javno in odločno ugovarjati. Kajti jaz si računim v veliko čast, da sem slovenskega rodu, katerega še nikoli nisem zaničeval, temveč sem si zmirom prizadeval svoje matere jeziku in narodu koristiti, kolikor so mi to moje slabe moči dopuščale. Sicer pa očitno povem, da kot trgovec enako rad občujem z nemškutarji in z Slovenci, meni je od vsakega denar enak, kupujem od nemškutarjev in jim tudi prodajam*) Sicer bi pa rad zvedel, ali bo sedaj boljše, ko sta predstojnik Pehan in g. Vijačko iz sv. Barbare volit hodila?**) Ured.

Sv. Barbara pri Vurmpergu 21. februarja 1875.

Janez Pesel.

*) Slobodno! To nas malo briga! Ured.

**) Vsaj prvi korak je s tem storjen. Želimo, da vsi nemškutarji to spoznajo in se spreobrnejo in postanejo vselej zvesti Slovenci, kakor to od g. Pesela zanesljivo pričakujemo zlasti ob času volitev! Ured.

Učiteljska služba

na enorazredni šoli v Cezanjeveih s plačo od 550 gold., s poboljškom 50 gold. s prostim stanovanjem in eventuelno z dohodkom orglanja je razpisana.

Prošnje naj se vložijo do 28 marca t. l. pri krajnem šolskem svetu.

Ljutomer, dne 14. februarja 1876.

2—2

žl. **Premmerstein.**

Ces. kralj. izključ. priv.
2—3
zvonarna in livarna
gospoda

Janeza Dencel-na in sinov
v **Mariboru**

Livarna, Obere Ufergasse Nr. 248. in Fabriksgasse Nr. 47.

Številnih priznanih za zlate zvonove je privedenih na ogled.

zliva posebno izvrstne zvonove iz najfinše zvonovinevsakej velikosti s iz nova izumljenimi pre-gibnimi kronami (ki se naj ne jemljejo za navadne debele, lite tečaje) na vsakojaki glas, katerega koli kdo želi, bodi v popolnih, vbranih akordih ali kot spolnilo že obstoječih starih zvonil z jasnim in čistim glasom pod poroštvom; zvonove, ki se s starimi nebi vjemali, vzememo zopet nazaj. Zvonilno spravo priskrbimo iz razne robe, kakorš-no pač kdo želi: iz kovanega, iz litega železa ali iz besemerskega jekla in iz hrastovega lesa in sicer po novem načinu z blazinicami na perutih takó, da se zelo lahko zvoni in v zvoniku nič ne trese. Narisane obrazce zvonov in zvonilne oprave pošljemo, ako kdo želi, zastonj, franko po pošti.

Alojzij Schmiderer,

mizar
v **Mariboru**
v koroškem predmestju.

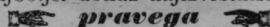
se p. n. občinstvu priporočuje za izdelovanje vseh mizarskih reči ter zamore slehernemu zagotoviti, da vse naročeno izdeluje dobro in po najnižji ceni.

Na dalje ponuja, da prostore izprazne, mnogo stolov in miz za krémo, potem že napravljene **lednice**, katerim je cena jako znižana.

Zunanjim naročnikom hitro, radi in vestno vstrežem!

Na

korist bolnega človeštva navajamo sledečo vrsto priznavajalnih dopisov, ki so ob enem najboljši dokaz najizvrstnijih nasledkov

Wilhelmovega

anitartritičnega antirevmatičnega kri čistočega čaja.

Gospod Frane Wilhelm, apotekar v Neunkirchen-u. Hainburg, 21. nov. 1874.

Blagorodni gospod! Iz hvaležnosti sem Vam dolžen naznaniti, da me je Vaš tako zvani Vilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistoči čaj rešil boleznii, za koju navadno ni nobenega zdravila več.

Po resnici potrdujem z svojim imenom in pečatom, da se po 8 mesečnem pitju, vsaki den po edenkrat, Vašega čaja popolnem prostega čutim svoje že sedemletne

božjasti ali sv. Valentina boleznii, potem ko sedaj že 14 mesecev nisem več od te boleznii napadjen bil.

Blagovolite te vrstice za korist drugih bolezniiikov po časnikih priobčiti.

(L. S.)

Ignac Berger.

G. Z. 4218.

Jaz potrdim, da je meni osebno znani gospod Ignacij Berger c. k. telegrafični vodja v Hainburgu, ovo pisanje pri meni lastnoročno podpisal.

Hainburg, tridesetega novembra Tisoč osemstot štiri in sedemdeset.

(L. S.)

Ant. Paravicini m./p.,

c. k. notar.

Gosp. Francu Wilhelmu, apotekarju v Neunkirchen-u. Altenfelden, G. Avstrijo, 30. nov. 1874.

Vaš Vilhelmov antiartritični antirevmatični, kri čistujoči čaj, kterega iz apoteke gosp. Avgusta Hofstätterja v Lincu dobivam, stori pri meni veliko dobrega, je vse hvalevreden in se mnogo rabi po nasvetovanju, tudi naš gospod dr. Niekl se nad tem čajem čudi, ker sem skozi eno leto zdravila od njega dobivala in se je moj protin in slabost živcev čedalje bolj shuševala, a sedaj sem popolnem zdrava ko sem 3 pakoljne Vašega čaja vzela — in Vas pri srčno pozdravljam.

Julijana Kraml,

hišna posestnica štev. 6.

Svarimo pred ponarejanjem.

Svarimo pred sleparijo.

Pravi Wilhelmovi antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi

artritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi v Neunkirchen pri Dunaju ali v mojih po časnikih navedenih zalogah.

Zavitek, po 8 obrokov razdeljen,

po predpisu zdravnika pripravljen, s podukom v različnih jezicah 1 gld., posebej za kolek inzavoj 10 kr.

Na ugodnost p. n. občinstva se pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj dobiva v Mariboru pri Alojziju Kvandestu, v Celju pri Fr. Raušerju in v Baumbahovi apoteki, v Mozirju pri Tribuc-u, v Podčetrtku pri Müllerju, v Slov. Bistrici pri Janezu Janošu, v Slov. Gradcu pri Kaligariču, v Ptuju pri Drag. Girodu, v Varaždinu pri dr. Hattlerju in v Ljubljani pri Lasniku, apotekarju.

Posestvo na prodaj.

Naznanjam, da želim svoje posestvo v Pongercab, fare Cirkovske, obstoječe iz hiše in drugih potrebnih poslopij, zraven kterih je vrt, več njiv, travnik, pašnik, za 1050 gld. prostovoljno prodati. Kteri želi to posestvo kupiti, naj se pri meni na Babjiloki, Makoljske fare, oglasi, kjer se tudi še drugi pogoji zvedó.

Janez Jerman,

2—4

krčmar.

Obrednik za cerkvenike

2—4

ali

natančen poduk

za vse

cerkvene službenike

se dobiva priprosto vezan po 25 kr. trdo v papir vezan po 30 kr. in v platno vezan po 35 kr. in sicer v Mariboru pri A. Novaku, v Celju pri Jan. Schmidu, v Ljutomeru pri D. Huberju, v Ljubljani pri M. Gerberju in v Konjicah pri spisatelju in založniku č. g. Jerneju Vohu, kaplanu. Kdor želi knjižnico po pošti sprejeti, naj se obrne do g. Voha in priloži 5 kr. za poštnino.

Učiteljska služba

v Framu poleg Maribora je razpisana. Prosilci naj svoje prošnje vložé s potrebnimi spričevali do 15. marca pri tamošnjem krajnem šolskem svetu.

Krajni šolski svet v Framu, dne 20 febr. 1876.

2—2

Divjak.

Roman Pachner in sinovi

v Mariboru

priporočujejo iz trdega lesa dobro izdelana in cementirana merila za merenja zrnja in sicer po sledeči velikosti posod in cene

10   20   25   50   litrov

2 fl. 80 kr. 3 fl. 75 kr. 4 fl. 50 kr. 7 fl.

Tudi se dobivajo pri njih razna merila iz pleha ali kositerja za razsipavne stvari in tekočine, potem uteži (gvihti), decimalne- namizne in ravnotežne vage po najnižji ceni.

3—6

4—4

Dr. Alojzij Gregorič

je svojo odvetniško pisarno odprl

v Ptuju

na Florijanovem trgu, v hiši gospoda Bračko-ta.